

حسابداری موجودی مواد و کالا

(طبق استانداردهای حسابداری ایران)

مؤلفان:

دکتر محمدرضا شورورزی

(دانشیار گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نيسابور)

سید نجیب‌اله شنایی

(کارشناس ارشد حسابداری)

اکرم داودی فرخند

(دانشجوی مقطع دکترای حسابداری)

سرشناسه : شورورزی، محمدرضا، ۱۳۴۶
 عنوان و نام پدیدآور : حسابداری موجودی مواد و کالا (طبق استانداردهای حسابداری ایران) / مولفین: محمدرضا شورورزی، سید نجیب اله شنائی، اکرم داودی فرخد؛ ویراستار علمی: زهره حاجیها
 مشخصات نشر : تهران: کتابخانه فرهنگ، ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری : ۱۱۲ ص. مصور، جدول؛ ۲۲ × ۲۹ س. م.
 شابک : 978-964-155-538-4
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : واژه نامه. کتابنامه به صورت زیرنویس.
 موضوع : حسابداری دارایی ها (Assets (Accounting)
 حسابدای دارایی ها -- مسائل، تمرین ها و غیره (عالی)
 Assets (Accounting) -- Problems, exercises, etc. (Higher)
 شناسه افزوده : شنائی، سید نجیب اله. ۱۳۴۶. داودی فرخد، اکرم، ۱۳۶۳. حاجیها، زهره ۱۳۵۵، ویراستار
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۶ ۵۸ ش ۵ ح ۵۸۱ / HF
 رده بندی دیویی : ۶۵۷/۷۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۶۴۳۱۶۱

کتابخانه فرهنگ

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۱۵۵-۵۳۸-۴
 ISBN: 978-964-155-538-4

عنوان : حسابداری موجودی مواد و کالا
 مؤلفین : دکتر محمدرضا شورورزی، سید نجیب اله شنائی، اکرم داودی فرخد
 ویراستار علمی : دکتر زهره حاجیها
 ناشر : کتابخانه فرهنگ
 تیراژ : ۱۰۰۰
 چاپ اول : ۱۳۹۶
 چاپ : دالاهو
 صحافی : صالحانی
 قیمت : ۹۵,۰۰۰ ریال
 دفتر مرکزی : تهران، خیابان انقلاب، بین فروردین و اردیبهشت، ساختمان ۱۳۴۸، طبقه چهارم، کتابخانه فرهنگ
 تلفن : ۶۶۴۹۸۹۲۹ - فکس : ۶۶۴۱۲۱۷۱
 فروشگاه مرکزی : تهران، خیابان انقلاب، بین فروردین و اردیبهشت، ساختمان ۱۳۴۸، طبقه اول، کتابخانه فرهنگ،
 تلفن : ۶۶۴۹۸۹۲۹ - فکس : ۶۶۴۱۲۱۷۱

«این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.»

فهرست مطالب

۹	صل اول: طبقه‌بندی موجودی‌ها.....
۱۰	الکیت موجودی کالا.....
۱۱	روش کالا با حق برگشت.....
۱۳	صل دوم: ثبت و نگهداری حساب موجودی کالا.....
۱۹	صل سوم: بهای تمام شده موجودی مواد و کالا.....
۲۲	محصولات مشترک و فرعی.....
۲۳	هزینه‌یابی محصولات مشترک.....
۲۴	۱- روش ارزش نسبی فروش در نقطه تفکیک.....
۲۴	۲- روش ارزش برآودی فروش در نقطه تفکیک (ارزش خالص بازیافتنی).....
۲۵	۳- روش ارزش نهایی فروش.....
۲۵	۴- روش مقداری (مقادیر نسبی و نسبی).....
۲۶	۵- روش درصد سود ناخالص ثابت (هزینه‌یابی معکوس).....
۲۷	هزینه‌یابی محصولات فرعی.....
۲۷	تسهیم هزینه‌های دواير خدماتی به دواير تولیدی.....
۲۸	روش‌های تسهیم هزینه‌های دواير خدماتی به دواير تولیدی.....
۳۵	روش‌های ثبت حسابداری در روش هزینه‌یابی استاندارد.....
۴۱	نحوه بستن انحرافات در پایان دوره مالی.....
۶۱	فصل چهارم: ارزشیابی موجودی‌های مواد و کالا.....
۶۱	۱- جریان موجودی‌ها.....
۶۲	۲- روش‌های محاسبه بهای تمام شده.....
۶۲	الف) اولین صادره از اولین وارده.....
۶۵	ب) میانگین موزون.....
۶۷	ج) شناسایی ویژه.....
۶۸	د) اولین صادره از آخرین وارده.....
۷۰	ه) روش موجودی پایه.....
۷۵	موارد کاربرد خالص ارزش فروش.....
۷۵	و) روش خرده فروشی.....

۶	شناخت موجودی مواد و کالا به عنوان هزینه
۷	فصل پنجم: افشا موجودی کالا
۹	سؤالات
۹	پیوست‌ها

www.ketab.ir

کیفیت آموزش حسابداری در دانشگاه‌ها به چند عامل مهم وابسته است که وجود متون مناسب و روزآمد یکی از آنهاست. برای آماده‌سازی دانشجویان جهت ورود به بازار کار آموزش آنچه که در عمل با آن مواجه خواهند شد بسیار مهم است به خصوص در رشته حسابداری که یک رشته کاملاً کاربردی است. تهیه متون آموزشی بر اساس استانداردهای لازم‌الاجرا در سطح کشور که با استانداردهای بین‌المللی حسابداری نیز تا اندازه زیادی هماهنگ است، از نیازهای امروز رشته حسابداری است. مؤلفان با هدف کمک به تأمین این نیاز، تدوین یک سری از راهنماهای کاربردی استانداردهای حسابداری را شروع کرده‌اند تا با استفاده از تجربه چندین ساله در سمت آموزش و تجربیات کار حسابداری و حسابرسی توانسته باشند کمک شایانی به توسعه روند آموزش حسابداری و بهبود وضعیت و کیفیت حسابداری در سطح دانشگاه‌ها و واحدهای تجاری کرده باشند. با توجه به وسعت و گستردگی استانداردهای حسابداری در ایران سعی شده است که برای هر استاندارد و یا حداکثر دو استاندارد کتابی تدوین گردد و به صورت بصری در اختیار دوستداران این رشته قرار گیرد. هم‌چنین از اساتید محترم و دانشجویان و متخصصین این رشته استدعا داریم که نقادانه نظرات خود را برای ما ارسال نمایند. لازم به یادآوری است که اسامی اشخاص حقیقی و حقوقی که در این کتاب آمده فقط جنبه مثال دارد، در صورتی که تشابه اسمی مشاهده شود موضوع صرفاً تصادفی است.

و هم‌چنین از کلیه عزیزانی که در تهیه و چاپ این کتاب به ما یاری نموده‌اند به ویژه خانم دکتر زهره حاجیها، آقایان امیرحسین شورورزی، نقی‌زاده (مدیریت محرم انتشارات کتابخانه فرهنگ) و محمد حصاری که حروف‌چینی و صفحه‌آرایی کتاب را بر عهده داشته‌اند صمیمانه تشکر و تشکر می‌شود.

موجودی مواد و کالا، بخش عمده‌ای از دارایی‌های بسیاری از واحدهای تجاری را تشکیل می‌دهد. بنابراین، ارزشیابی و انعکاس موجودی مواد و کالا اثر با اهمیتی در تعیین و ارزیابی وضعیت مالی و عملکرد مالی واحدهای تجاری دارد.^۱ مدیریت کارآمد و کنترل مؤثر موجودی مواد و کالا از لحاظ مقاصد سودآوری و عملکرد کلی بسیاری از شرکت‌ها از درجه اهمیت بالایی برخوردار است، به این دلیل که ممکن است:

- حجم نسبتاً بالایی را از کل دارایی‌های واحد تجاری مختلف به خود اختصاص دهد.
- ارزیابی موجودی‌های مواد و کالا هم بر ترازنامه و هم بر صورت سود و زیان تأثیرگذار است.
- موجودی مواد و کالا جزء دارایی‌های جاری محسوب می‌شوند، بنابراین در محاسبات مربوط به سرمایه در گردش دخیل بوده و به نوعی نمایانگر زیان مالی در کوتاه مدت محسوب می‌شود.
- حاشیه سود، که به واسطه کسر هزینه ناشی از گزارش بهای تمام شده موجودی‌ها در صورت سود و زیان از درآمد فروش به دست می‌آید.
- ارقام مرتبط با موجودی‌ها در صورت‌های مالی نقش بنیادی در تحلیل وضعیت مالی و عملکرد مالی شرکت‌ها دارند، به همین دلیل نحوه‌ی شناخت، اندازه‌گیری، ارائه و افشای آن از اهمیت بالایی برخوردار است.

دامنه کاربرد

استاندارد حسابداری شماره ۸، نحوه ارزشیابی و انعکاس موجودی مواد و کالا در صورت‌های مالی را تشریح می‌کند موارد زیر را دربر نمی‌گیرد:^۲

الف. کار در جریان پیشرفت پیمان‌های بلندمدت (رجوع شود به استاندارد حسابداری شماره ۹ با عنوان "حسابداری پیمان‌های بلندمدت").

ب. ابزارهای مالی پیچیده، مربوط به ابزارهای تأمین مالی مثل اوراق مستفقه و ... می‌شود.

ج. موجودی محصولات جنگلی و معدنی در مواردی که این اقلام در صنایع مربوط به خالص ارزش فروش اندازه‌گیری می‌شود، و

د. تولیدات کشاورزی در زمان برداشت و دارایی‌های زیستی غیرمولد مربوط به فعالیت کشاورزی (رجوع شود به استاندارد حسابداری شماره ۲۶ با عنوان "فعالیت‌های کشاورزی").